Pirmutinis Darbo Žmonių Dienraštis. Eeina kasdien apart nedeldienių.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY

Kaina: Suv. Valst. ir Kanadoj — metams $7.00; pusei — 3.50; 3 mėnesiams — $2.00. Kitose šalyse: metams $9.00; pusei metų — $4.50.

No. 210. Telephone 3878 Stagg Brooklyn, N. Y., Panedėl., 6d. Rugsėjo (Sept.), 1920 PAVIENIO NUMERIO KAINA 4c. Metai X, Dienr. IL

RYME PLEVĖSUOJA RAUDONOS VĖLIAVOS

ITALIJOS DARBININKAI UŽGRIEBĖ DAR DAUGIAU DIRBTUVIŲ

Iškėlė Raudonas Vėliavas ir Prisirengė Ginkluota Spėka Apsiginti

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on September 4, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Milan, 4 d. rugs. — Industrinis krizis Italijoje sparčiai didinasi. Darbdaviai paskelbė generalį lokautą visoje šalyje. Paskelbus lokautą,darbininkai tuojaus pradėjo užgriebti dirbtuves. Dirbtuvių užgriebimas nepaprastu greitumu išsiplėtojo Milane, Turine, Ryme, Neapolyje ir kituose dideliuose centruose.

Kuomet Turine darbdaviai paskelbė lokautą pereitoje seredoje, tūkstančiai darbininkų išlaužė vartus, ir įėję dirbtuvių kieman, užvaldė dideles įstaigas, priklausančias Fiat kompanijai, kuri samdydavo virš 10,000 darbininkų.

Vėliaus darbininkai okupavo mašinerijos dirbtuves ir kitokios rūšies įstaigas Ansaldo firmos, taipgi užėmė Itala, Spa, Lancia kompanijų dirbtuves; Rhone ir Gnome motorinę išdirbystę; Subalpinę įstaigas; Italijos automobilių radiatorių kompanijos dirbtuves, ir apie dvidešimts kitų.

Didžiuma šių kompanijų nusimanė apie gręsiantį pavojų savaite laiko anksčiaus ir paspėjo išgabenti pinigus bei kitus brangius daiktus ir svarbius dokumentus į miesto bankas.

Turine spausdinamo laikraščio (dieninio) "Il Momento" visi spaustuvės darbininkai išėjo į simpatišką streiką taip, kad laikraštis tapo suspenduotas.

Raudonos vėliavos tapo iškeltos ant industrinių įstaigų Ryme. Čionai darbininkai laiko užgriebę dirbtuves, kuriose daugiausiai išdirbama visokie vežimai, gatvekariai, taipgi telefonų ir elektros aparatai. Dirbtuvių užveizdos leidžiami eiti namo tiktai vakare, pasibaigus dienos darbui.

Neapolyje tiktai didelis skaičius kareivių vos pajiegė neprileisti darbininkus prie užgriebimo Iva ir Armstrong ginklų ir laivų išdirbystės įstaigos.

Nekuriose geležies ir pliено dirbtuvėse, kaip Bianchi įstaigoje Milane darbininkai turi ginklus, ypatingai ragotines, apsigynimui savęs, jeigu ant jų užpultų militaristai.

Darbininkų viduriniai komitetai įsteigė labai aštrią discipliną. Sakoma, būk tai dirbtuvėse tapo padaryti kalėjimai, kuriuose sodinami nusikaltėliai. Amatų unijų, socialistų lygos ir Italijos Darbo Konfederačijos pildantieji komitetai sušaukė savo susirinkimus aptarti pasekmingesnį veikimą.

Italų darbo unijos pasirodo esančios prisirengę užimti generalę dirbtuvių kontrolę delei darbininkų labo.

Valdžia bijosi kištis ginkluota spėka, kad nesukelti revoliucijos. Rūpinamasi gražiuoju būdu padaryti išėjimą iš keblios kapitalistams padėties. Signor Labriola, darbo ministeris, pasitaręs su įvairiomis partijomis ir organizacijomis, parūpino plenus, sulyg kurių dirbtuvių valdymas turi būti atimtas nuo dabartinių savininkų ir atiduotas patyrusių amatninkų draugijos kontrolėn. Dabartiniams dirbtuviu savininkams turėtu būti išmokama randa, kokia nuskirs arbitracinė taryba, apskaitliavusi įstaigų vertę.

DAR DAUGIAU ANGLIAKASIŲ SUSTREIKAVO

Virš Šimto Tūkstančių Angliakasių Streikas Uždarė 200 Kasyklų

ANGLIES PRODUKCIJA LABAI SUSIMAŽINO.

Daugelyje vietų visas darbas suspenduotas, kitur-gi numažintas daugiau, negu per pusę.

Wilkesbarre, Pa. 4 d. rugsėjo.—Virš dvylikos tūkstančių iš 175,000 angliakasių minkštosios anglies kasyklose neatėjo į darbą pereitame ketverge, protestuojant prieš federalės komisijos suvedžiojimą Suvienytų Amerikos Mainierių unijos viršininkų. Kaip jau žinoma, ši komisija pirmiaus prižadėjo angliakasių vadovams nuskirti tokį algų pakėlimą, kad būtų galima sutikti dabartinį pragyvenimo brangumą. Vienok jį neišpildė savo prižadėjimo ir suteikė algų pakėlimą tiktai ant 17 nuošimčių, tai yra, nesulyginamai mažiau, negu reikalauja dabartinis pragyvenimas.

Streikas kasdien auga. Visi trys minkštosios anglies kasyklų distriktai tapo užlieti streiko banga. Jau 180 iš 300 kasyklų tapo uždarytos.

Apie 15 kasyklų, priklausančių Lehigh Coal and Navigation kompanijai, Lansford, Pa., buvo uždarytos pereitame ketverge. 7,000 darbininkų čionai išėjo "ant vakacijų." Nuostoliai šioje teritorijoje apskaitliuojami apie 12,500 tonų kiekvieną dieną.

Scrantono distrikte kasyklose darbas taip-pat suparalyžiuotas besiplėtojančia angliakasių vakacija.

Daugelyje vietų darbas visiškai yra suspenduotas, o kaip kur numažintas mažiausiai ant pusės.

Apskaitliuojama, jog 10,000 vyrų, dirbančių Delaware, Lackawanna ir Western Railroad kompanijos angliakasyklų departmentui Scrantono ir Taylor distriktuose, neprisidėio prie streikierių. Sprendžiama, jog angliakasių streikas čionai dar labiau išsiplėtos.

Enoch Williams, sukilėlių vadas, užreiškė, jog didžiuma Lackawanos angliakasių jau streikuoja. Padėtis Pittstone, kur daugelis Pennsylvanijos anglies kompanijos darbininkų keletą savaičių streikuoja, nepersimainė.

Kasyklų savininkai atsisako rašytis.

Besiplečiant "vakacijantų" judėjimui, anglies kasyklų savininkai, susirinkę su darbininkų vadovais Scrantone, kad susitaikinti ir pasirašyti kontraktus pagal federalės komisijos didžiumiečių raporto išlygų, dar labiau supainiojo darbininkų padėtį, atsisakant pasirašyti ant federalės komisijos nuosprendžio. Jie yra priešingi mokėti darbininkams pakeltą algą nuo 1 d. balandžio.

Kasyklų savininkų subkomiteto atsisakymas pasirašyti ant federalės komisijos nuosprendžio padaryta tisklu, kad priversti angliakasių vadus sugrąžinti streikuojančius darbininkus atgal į darbą. Kasyklų savininkai sakosi nemokėsią $18,000,000 mainieriams priklausančios algos nuo 1 d. balandžio, iki jie negrįžš į darbą.

Sakoma, Suvienytų Amerikos Mainierių vadovai slaptai simpatizuoją darbininkams, kurie priešinasi federalės komisijos neganėtinam algų pakėlimui, bet viešu savo veikimu pasirodo esantys prisirengę pasirašyti ant minėtos komisijos nuosprendžio, priimant josios parūpintą algų patvarkymą, prieš kurį dabar angliakasiai protestuoja savo milžininšku streiku.

BRITANIJOS ANGLIAKASIAI SUSTREIKUOS 25 d. RUGSĖJO

Gelžkeliečiai ir transporto darbininkai taip-pat gali sustreikuoti, jeigu valdžia nepasiduos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on September 4, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 4 d. rugs. — Britanijos angliakasių streikas būsiąs paskelbtu 25 d. rugsėjo.

Britanijos angliakasių federacijos delegatų konferencijos nuosprendžiu, pranešimai apie streiką turėjo būti išsiuntinėti federacijos skyriams 3 d. rugsėjo.

Trilypė sąjunga, susidedanti iš angliakasių, gelžkeliečių ir transporto darbininkų, remia mainierius šiame jų veikime ir žada visomis pastangomis remti jų būsiantį streiką, kurį gali išvengti tiktai valdžios nusileidimas.

Angliakasių reikalavimai pasilieka nepermainomi. Jeigu valdžia nenusileis, tuomet šie reikalavimai bus dapildyti pilnu anglies industrijos nacionalizavimu. Dabar jie reikalauja padidinimo algų ant dviejų šilingų į dieną ir numažinimo ant 14 šilingų naminiui naudojimui anglies kainos.

Gali kilti simpatetiškas streikas.

Jeigu valdžia nepermainys savo pakraipos linkui angliakasių reikalavimų, tuomet dar du kiti skyriai iš trilypės sąjungos paskelbs streiką, simpatizuojant angliakasiams.

Jeigu visa trilypė sąjunga sustreikuotų, tuomet streike dalyvautų 1,700,000 darbininkų. Paskelbimui transporto darbininkų streiko būtų reikalingas referendumas, bet delegatų konferencija gali iššaukti gelžkeliečius į streiką.

Darbdaviai vis dar nesiliauja šaukęsi į savo brolius, kad jie susivienytų paskelbime kuoplačiausia lokauto, jeigu įvyktų streikas. Sakoma, jog tokis jų žygis nepavyksiąs dėlei nesutarimgumo savo tarpe. Organizuoti darbininkai pageidauja, kad lokautas būtų paskelbtas, nes tuomet jie turėtų dar didesnę priežastį savo tiesioginiam veikimui.

LIETUVA KOVOS PRIEŠ LENKŲ ARMIJOS ĮSIGRIOVIMĄ

Naujas karas gręsia šiauriuose, kuomet lenkai veržiasi Lietuvon, nepaisydami lietuvių grąsinimo.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on September 4, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Berlynas, 4 d. rugs.—Lietuva visomis pastangomis ginsis save nuo lenkų armijos, besiveržiančios Lietuvos teritorijon. Ji taipgi neleisianti lenkams daugiaus okupuoti Lietuvos šalį, sako Kauno pranešimas.

Lietuvos užsieninis ministeris paskelbė sekantį pranešimą:

"Lenkijos valdžia išleido savo kariuomenei įsakymą vėl okupuoti Lietuvos teritoriją. Lenkija tuomi apgauna Lietuvos valdžią, kuriai ji anksčiaus prižadėjo draugiškumą ir taiką.

"Kraujo praliejimas gali būti išvengtas tik tada, kuomet lenkai pasitrauks atgal iš Lietuvių žemės. Jie privalo laukti nustatymo laikinosios demarkacinės linijos, kuri privalo būti nustatyta pagal sutarties su Lietuvos valdžia."

Kaltina lenkus užpuolime.

Šiame pranešime sakoma, jog lenkai atakavo Lietuvos kareivius, kuomet buvo tariamasi rubežių klausime.

Francūzų karo ofisas pereitoje seredoje paskelbė, jog lenkai užėmė Seinus,kurie randasi skersai nauja lietuvių rubežių nuo Suvalkų, taipgi pirmiaus atėje pranešimai parodė, jog pasitraukus rusams, lenkai perėjo rubežinę liniją. Neseniai rusai atidavė Lietuvai Vilnių, kad lenkai vėl neužgriebtų jo. Dabar-gi Vilniui gręsia pavojus. London Times gavo iš Varšavos pranešimą, kuris užginčija susirėmimą lenkų su lietuviais, vienok pažymi, jog lietuviai pasitraukia prieš einančius pirmyn grobikus lenkus.

TARYBŲ KARIUOMENĖ NAIKINA PASKUTINES WRANGELIO SPĖKAS

Juodašimčiai Kryme Dabar Jaučia Didžiausį Bolševikų Armijos Spaudimą

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on September 4, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 4 d. rugs. — Tarybų Rusijos kampanija prieš generolą Wrangelį,kurio Kubaniaus ir Dono divizijos tapo visiškai sunaikintos pereitoje savaitėje, dabar sukoncentruota Krymo fronte, varant Wrangelio juodašimtišką kariuomenę į pietus pussalin.

Bolševikų pasitraukimas nuo kitų frontų kampanijoje prieš Wrangelį, leido Varšavai paskelbti lenkų "laimėjimus." Lenkų oficialis pranešimas sakė, jog generolo Budeny kavalerija tapusi "sunaikinta" pereitoje seredoje.

"Budeny armija tapo apsupta seredoje", sako Varšavos pranešimas. — "Generolo Hallero kareiviai užkirto jai pasitraukimą".

Maskvos oficialis vėliausiai išleistas pranešimas pripažįsta, jog Tarybų kariuomenė tapo priversta pasitraukti toje vietoje atgal į rytus, tačiaus nieko neminėta apie josios "sunaikinimą".

"Lembergo pusėje, (kur veikė Budeno kavalerija)", Maskvos pranešimas sako, "priešo spaudimas privertė mus pasitraukti į rytus šiaurinėje pusėje nuo Lemberg-Brody gelžkelio."

Tarybų kariuomenės pasitraukimas šiauriniame fronte tikslu, kad sudrūtinti Krymo frontą, leido lenkams pasiekti Lietuvos rubežį. Militariški kritikai Londone tikisi, jog rusų generalis štabas dar labiau atitrauks atgal savo kariuomenę šiauriniame fronte,lygiai kaip ir Lembergo fronte, laikant savo kareivius tiktai Lietuvių Brastos apskrityj, kaipo arčiausioje vietoje prie Varšavos.

Jie tikisi, jog leidžiant lenkams eiti pirmyn, (nors tatai jiems daug lėšuos), bus galutinai apgalėtas Wrangelis ir ,tam tikru laiku, naujai susikoncentravusi Tarybų armija atkirs lenkų šiaurinę armiją, įėjusią Lietuvon.

Bolševikų pasitraukimas Lembergo pusėje, taipgi turės įteknę paviliojimui lenkų į pietus, kas leistų padaryti tiesioginį užpuolimą nuo Lietuvių Brastos ant Varšavos, jeigu tatai būtų reikalinga arba neišvengtina tuotarpinės taikos konferencijai.

Rusų-lenkų taikos konferencija atsinaujins šioje savaitėje Rygoje. Taip paskelbė karo ofisas Varšavoje. Manoma, jog lenkai dabar geriau priims Tarybų išlygas, kuomet likosi sumuštas generolas Wrangelis.

RIAUŠĖS VOKIETIJOJE.

Berlynas, 4 d. rugs.—Čionai gauta pranešimai, jog Augsburge ir Frankforte įvyko baisios riaušės, kuriose keletas ypatų skaudžiai nukentėjo. Abiejuose miestuose riaušės kilo, kuomet ginkluoti policistai užpuolė ant darbininkų. Augsburge du riaušininkai tapo užmušti ir du pavojingai sužeisti. Keletas ypatų tapo sužeista Frankforte.

TURKIJOS NACIONALISTAI PASISKYRĖ SAVO SULTONĄ.

Senąjį sultoną kaltina esančiu Britanijos vergu. — Afganistano Amiras tapo Caliphatos viršininku.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N.Y., on September 4, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

Konstantinopolis, 4 d. rugsėjo. — Turkijos nacionalistai, paskelbdami, jog senasis turkų sultonas yra Britanijos vergu, nuskyrė Afganistano Amirą laikinai reprezentuoti Caliphatą.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. $7.00; foreign countries — $9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

JUODAS PAVEIKSLAS

Plieno darbininkų streikas buvo pralaimėtas; "nelegalis" gelžkelininkų streikas dalinai pralaimėtas, New Yorko dokų darbininkų streikas dalinai pralaimėtas; gatvekarių darbininkų streikas Denvere dalinai pralaimėtas. Apie streikus, kurie dabar tęsiasi, nerašysime nieko, kad nenupuldžius žmonių ūpo.

Mes tik konstatuojame faktus.

Sakoma, kad pralaimėjimai suteikia žmonėms lekcija ir jie išmoksta geriau kovoti ateityje. Ant nelaimės, Amerikos darbininkuose to pastebėti negalima. Streikų čia kila didelė daugybė, bet pasimokinimo kaip nėra, taip nėra.

Kuomet sujudo plieno darbininkai, kuomet sujudo minia, susidedanti iš 350,000 žmonių, kuomet buvo puikiausia proga pralavinti streikininkus, tai žinote, kokios lekcijos jiems buvo duodama? Apie tai pasakoja plieno darbininkų streiko vedėjas, W. Fosteris savo knygoje "Didysis plieno darb. streikas ir jojo pamokos".

Štai scena: Homesteadan atkviesta kalbėti socialistas J. D. Cannon; kalba jisai apie Jurgį Washingtoną, apie jo kareivius, apie jo mokėjimą kęsti kovoje, apie jo vargus. Pasakom iš aštuoniolikto amžiaus matinta darbininkus 1920 metuose! Liepta darbininkams eiti pėdomis žmogaus, kuris jau tuomet buvo žymiu kapitalistu. Kvailinta darbininkai istorinėm buržuazinio patriotizmo pasakom!

Jeigu tokie Cannon'ai buvo vedėjai streiko, tai ar galima buvo jisai laimėti? Kad Federacijos didžyriai nepritarė streikui, kad amatinės unijos geriau apmokamų darbininkų skebavo ir tuo silpnino streiką nuo pat pirmos dienos — apie tai nereikia nei sakyti. Ne tiek generolai Woodai, ne tiek teisėjai Gary apgalėjo darbininkus, kaip judošinė praktika Amerikos Darbo Federacijos. Fosteris, kuris vedė streiką, buvo apsauktas kairiuoju, raudonuoju, nors, sulyg teisybės, tai yra konservatyvis A. D. F. šulas, daugiau nieko. Pralaimėjusi plieno darbininkų streiką, A. D. F. netik nepakairėjo, **bet dar labiau padešinėjo.**

Tas pats buvo ir Denvere, kur laike streiko žuvo 7 žmonės ir 50 tapo sužeista. Tas pats išėjo ir su gelžkelininkų streiku. Tuo tarpu, A. D. F. mašina dar taip galinga, kad neseniai ji užkariavo ir pavergė New Yorko unijų centralinį sąryšį (central federated union) ir aplauzė ragus kairesniems elementams. Kiek tai čia buvo kalbėta, kad jau-jau gompersizmo intaka menkėja, o iš teisybės tai ji auga. Štai dar tik šiomis dienomis A.D.F. vadai užreiškė, kad jų vedama organizacija remsianti demokratų partijos nuskirtą į prezidentus kandidatą. Tik pamislykite: net menševikas Debsas, net liberalas Christensenas jiems yra perkairųs.

Bet ar geriau dalykai išrodo kitose unijose? I. W. W. smarkiai sudešinėjo. Jos organai apskelbė kryžiaus karą komunistams. Ji įsitūpė į legalizmo ratus ir rodo didelausio noro sugyventi su buržuazinio Olimpo dievukais. Ji mėgins perėti kapitalistinės visuomenės lukšte raudonąjį aidoblizmo gaidį, bet mes žinom gerai, kad tai bus vištagaidis.

Tarpe Federacijos ir I. W. W. yra dar kelios lygiai vidurinės unijos, gi žymiausia jų tarpe Amalgameitų—kriaučių unija. Bet ir toje unijoje nepasireiškia deramu augštumu revoliucinė dvasia ir jąją apspito ėsti oportunizmo erkės, susispietusios žydų "Forwardo" pastogėje. Jiems daugiau rūpi vakacijos, negu unijos reikalų gerinimas, negu tobulinimas darbininkų susipratimo.

Taigi, su mūsų unijom bloga, blogiau, negu Europoje. Susipratusiems darbininkams, veikiantiems unijose, kartais, net rankos nupuola ir juos apima nusiminimas.

Bet, nors ir dar taip būtų bloga, nusiminti nereikia. Reikia pasitikėti klesų kovos logika; reikia žinoti, kad kapitalizmas visviena neišriš socialio klausimo, negali jo išrišti. Kantrybės, kantrybės ir dar sykį kantrybės reikia tiems, kurie veikia unijose. Ir reikia mokėti vesti unijistų tarpe agitaciją, ne tokią, kokią veda Cannon'ai ir Fosteriai, bet aiškią, realistinę, visiems suprantamą. Reikia kalbėti su darbininkais taip, kaip Leninas kalba —aiškiai, suprantamai, praktiškai.

Gi dirva agitacijai jau pribrendus. Algos mažėja, bedarbės auga, gyvenamų kambarių negalima gaut, viskas brangsta, trustai vis labiau lobsta, suirutė transporte, stoka anglių — vis tai "duona kasdieninė" šioje kapitalistų visuomenėje. Gi ten, tolumoje, ant politinio horizonto — slankioja šešėliai naujų kruvinų susikirtimų—karas su Meksika, Anglija, Japonija. Šimtai milionų leidžiama kariuomei ir laivynui auginti, didinti, milionai išdėta imperialistų bankrūtijamai Europai, šelpiama razbainiukų valdoma Lenkija.

Pasakykit apie tai unijistam. Pasakokit jiems apie tai kiekvieną dieną. Kritikuokite kapitalistinės tvarkos pragarą ir rodykite žmonėms darbininkams, ko nori, kurlink veda, ką žada tie žmonijos draugai, kurie siekia bolševistinio idealo.

D—lė.

Socialistai Giriasi, Kad Juos Buržujai Myli

Amerikos socialistai niekada nebuvo tikri revoliucinio socializmo pasekėjai, vienok karo laiku jie dar išlaikė nesupurvinę savo principų. Jie buvo priešingi karui, ir buržuazija juos kas sykis vis labiau buvo pradėjus užpuldinėti. Tie užpuldinėjimai atnešė puikių vaisių buržuazijai, kapitalistams. Socialistai, vietoj darytis "revoliucioniškesniais", vietoj priešintis blogybei, pradėjo lenktis lenktis prieš buržuaziją, prieš jos valdžią ir visą patriotinę agitaciją. Bet kol pavieniai socialistai taip nuolankavo, tol n buvo aiškių simpatijų jiems iš buržuazijos pusės, tol juos ir Lusko komisija dulkino už pakarpų nutvėrus, ir Amerikos legijonai, ir kitokios gaujos grąsino jiems įkrėst patriotiškos košės į pakausius. Tiktai kada jie oficialiai, per savo Socialistų Partijos centro komitetą ir Partijos suvažiavimus, pasiskelbė, jog atmeta ir sumindžioja senuosius (revoliucinius) "principus", tiktai tada buržuazija ir visi jos tarnai juodašimčiai nuleido prieš juos rankas ir jau dabar nesako, kad socialistai, arba komunistai ir "kriminaliai" anarchistai yra tie patys, ir visus juos reikia išnaikinti.

Taip da pereitą žiemą daugelis kalbėjo prieš juos. Soc. Partija delto dar žengė vieną, paskutinį zingsnį į dešinę pusę, maršavo pagal buržuazijos muziką: susaukė partijos suvažiavimą į New Yorką, kur juos labiausiai kirkino ir prausė Lusko komisija ir čia, po Amerikos vėliavų gausybe, nesant nei vienai raudonai vėliavukei, oficialiai visa partija pasirodė šimtaprocentiniais amerikiečiais gilybėje savo oportunistiškos sielos.

Ir koks dabar gerumas socialistams!

Kaip čigonui yra linksma, kuomet savo nukamuotą, aklą ir šioliuotą arkliapalaikį išmaino ant gero arklio, taip dabar socialistai džiaugiasi ir giriasi, kad jiems gerai sekasi. Seni principai dingo, bet kam jų ir reikia: nors jie buvo revoliuciniai (tas reiškia: buvo socialistiški, marksistiški), bet tiktai žodžiuose, tik paviršium, o ne prote ir ne širdyje, todel lengva be jų apsieit, neskauda jų netekus. Del to dabar jų buržuazija nepersekioja, legionistai nepastoja kelio, kapitalistiški laikraščiai neniekina, nelygina su "kriminaliais anarchistais", — priešingai, jau net pagiria juos.

Ir patys socialistai tuomi džiaugiasi ir giriasi viešai, kad kur pirma buvo "reakcinga" buržuazija, tai dabar tapusi "pažangia", kur buvo "juoda", tai dabar "balta".

"Naujienos" (30 d. VIII) skelbia Federuotosios Presos žinią apie Pennsylvanijos miestą Readingą. Štai ką ten rašo:

"Įdomu bus pažiūrėti, kaip tapo palaidotas juodasai, reakcingasai Readingas ir kaip šiandien jo vieton susikūrė šviesusai ir pažangusai Readingas.

"Dar nepraėjo metai nuo to laiko, kuomet pasvaigusi gauja-juodašimčių, vadovaujamų Amerikos Legionų, kėsinosi surengti skerdynę Readinge. Lapkričio 23 dieną tame miestelyje turėjo įvykti socialistų Partijos prakalbos. Kalbėtį buvo pakviesta Irving St. John Tucker. Reakcininkai tuomet sukėlė didžiausią veiniavą. Delei tų Socialistų Partija savo prakalbas turėjo atšaukti. Atšaukti dagi pąskutinėje valandoje."

Toliau eina toks minimas: girdi, "sakoma", kad tos "velniavos" vyriausias sukurėjas buvęs tūlas reporteris ir du kunigai; taip-pat to miesto majoras prisidėjęs. Paskui aiškina, kad tie trys vyrai susikompromitavę tai su kokiais pinigais, tai su meilės reikalais delto prasišalino ir... Readingo miestas staga pastojo šviesiu ir pažangiu.

"O kaip su Socialistų Partija, kurią kėsinosi patremti juodoji gauja?" klausia pats savęs tas socialistų korespondentas ir atsako: "Šiandien ji stovi dar stipriau nei kada nors pirma. Vietos skyrius turįs daugiau, kaip šešis šimtus, pilnai užsimokėjusių narių. Šiandien ir socialistų priešai ir jų draugai aiškiai sumato (?—B.), kad sekamais rinkimais socialistai čia bus vadovaujamoji jiega. Tuo tarpu legionierių Readinge belikę vos apie dvidešimts, ir tie patys nebedrįsta išlįsti iš savo olų. Pav., rugpjūčio 15 dieną čia ir vėl buvo atvykęs Irwin St. John Tucker. ...Vietoj juodosios gaujos šįmet Tuckerį pasitiko t. v. Rank and File Veterans associacija, kuri čia susikūrusi laisvei žodžio išlaikyti. Niekur ir nei vieno legionierio nesimatė. Vietos laikraščiai gi — nusimanydami, iš kurios pusės vėjas pučia — savo skiltyse labai bešališkai ir akuratingai aprašė socialistų prakalbas. Toks dabar yra Readingas." Taip užbaigia.

Tai matot, kaip džiaugiasi, kaip giriasi. Ir ar yra kuo girtis? Skaitytojai teatkreipia atydą į šį sakinį: "Vietoj juodosios gaujos šįmet Tuckerį pasitiko" tokia ir tokia (matomai buržuazinė) veteranų "asociacija" (draugija). Kur dingo ta juodoji gauja? Ar išmirė? Ar tapo šviesia ir pažangia "gauja"? Išbėgo iš miestelio tik trys tos gaujos vyrai. Ta socialistų laikraščių agentura, lygiai kaip buržuazinių laikraščių, duoda suprasti skaitytojams, kad visokios gaujos yra tik vienas, arba du, trys žmonės, tik vadovai. Ne, gauja nepersimainė. Tik socialistai persimainė. Jie juodajai gaujai jau patinka, arba bent nėra baisus, nėra pavojingi. Kas ta gauja? Daugiausia smulkioji ir vidutinė buržuazija. Karo laiku joje buvo daug ir darbininkų. Bet po karui, pereitais metais, kuone visi darbininkai pasuko į kitą pusę. Taigi prieš Tuckerį pernai stojo tik buržujų gauja. Socialistų Partijoj visada buvo daug buržuaziškų gaivalų. Valdžios ir kapitalistų laikraštijos užpuolimai pergąsdino tuos socialistus; daugelis jų atsitraukė nuo partijos; vieni tūnojo kur ramiai, o kiti net pradėjo stot prieš soc. partiją. Tarp tų šnipų, vadinamų teisingumo departmento agentų, yra daugelis buvusiųjų socialistų.

Kodel tam pačiam Readinge vietos nėra komunistams? O kodel socialistai vadina tą miestą "šviesiu" ir "pažangiu"?

Kodel juos pasitiko buržuazinė veteranų draugija? Ar ne todel, kad socialistai tapo buržuazinių idealų garbintojais?

Argi išnyko legionieriai? Ne. Kas jie buvo per vieni? Jie susidėjo iš buvusių kareivių (veteranų). Dabar atsirado naujos aplinkybės ir veteranai sutvėrė naują draugiją; be abejo daugybė legionierių yra naujoj draugijoj. Ši draugija nekovoja prieš socialistus delto, kad socialistai garsiai, viešai ir tvirtai prižadėjo remti Amerikos (buržuazijos) "idealus", būti šimtaprocentiniais. Ji stoja už žodžio laisvę ir pasitinka socialistus, kaipo savo mylimus svečius. Bet ar ji kovoja už laisvę tokių žodžių, kokius skelbė socialistai pirm karo arba net karo laiku? Ar kovoja už tokius žodžius, kokius skelbė St. Louise'o socialistų suvažiavimo nutarimai? Well, galėtų už tuos nutarimus keliais žodžiais "kovoti", nes tai jau persenęs, socialistų sutremptas dalykas. Bet ir tai vargiai už juos kovotų, nes karas dar nepabaigtas, o kitas gali prasidėt; veteranams netiktų užtarti prieškarinę rezoliuciją, nes jeigu jie būtų tikrai karui priešingi nepatriotai, tai nei savo draugiją veteranų vardu nekrikštytų. Pažangus buržujai veteranai pasitiko social-buržujus.

Kitas to soc. korespondento išsitarimas taip pat labai įdomus: girdi, kapitalistų laikraščiai, "nusimanydami, iš kurios pusės vėjas pučia.. bešališkai ir akuratingai aprašė socialistų prakalbas".

Ar čia tas korespondentas neturėjo mintyje "trikso" priešais savo suburžuazėjusius draugus? Išrodo, lyg turėjo mintyje socialistų vėją, kuris dabar pučia iš patriotinės pusės. Už tai kapit. laikraščiai prieš tokį vėją "bešališkai" rašo. Už tai ir nesidrovi dėti į savo špaltas "akuratingų" aprašymų. Ir socialistai tuomi gėrisi, ir giriasi, ir didžiuojasi. Ir da šviesa ir progresu tai vadina!

Iš jų buvusio socializmo tiktai vardas teliko. Socializmo kūnas, kraujas ir siela užleido vietą kam kitam. Po tuo vardu pasikraustė progresyvių arba liberalių buržujų kraujas ir kūnas ir siela. Socialistų Partija tapo šimtaprocentinių buržujų kairiuoju sparnu. Kaipo socialistai jie yra dešinių-dešiniausi; kaipo buržujai jie yra pažangiejie buržujai. Tuodvi kraštutinybės susiėjo, ir turime social-buržuaziją. **B.**

Dr. F. S. Zurwell.

DARŽOVĖS

Duokitę vaikams užtektinai daržovių ir vaisių. Jie geidžia tokio maisto, nes daržovės ir vaisiai pažadina apetitą, o apetitas padilgina kūno ir proto jautrumą ir veiklumą.

Laike paskutinių dviejų metų, fiziologai pašventė daug laiko analizavimui daržovių.

Bandymai parodė, kad daržovių kokybė nevisuose sezonuose yra vienokia. Šviežios, jaunos daržovės daug vertesnės, negu pasenę, prinokę. Jaunos daržovės be sulčių vertesnės už senas su sultimis.

Daržovės ir vaisiai apsaugoja vaikus nuo apšašimo. Kas nežino, kiek motinos turi vargo, rūpesčio su apšašusiais vaikais. O juk apšašimas nei daugiau, nei mažiau, kaip tik ženklas netikusio maisto. Čia, Amerikoje, neteko tiek daug patirti, kaip Lietuvoj, kur kūdikių galvutės po vienu šašu apmautos. Tūliems net išaugusiems gėda nusiimti kepurę, nes galva baltais lopais nukaišyta ir paausiai išarti. Tai šašų pėdsakos.

Motinos, neužmirškite duot vaikams orančių, orančių ir orančių. Orančiai prašalina šašus. Nesigailėkite vaikams šviežio pieno, šviežių daržovių ir orančių. Pamirškite dešras, kumpius ir sūrius; tai ne vaikų maistas.

Gvinėjiškas kiauliukes galima išgydyti nuo apšašimo maitinant jas jaunomis morkvomis. Taipgi buvo patirta, kad virinant jaunas morkvas apie dvidešimts minutų ir, nukėlus nuo ugnies, paliktos karštame vandenyje iki ataušta, turi ypatybes gydančias šašus. Bet jei morkvos būt virinamos ilgiau, tai prarastų tas ypatybes, kurios veikia prieš apšašimą.

Nieko nėra vertesnio vaikams, kaip "tomaitių" sultys. "Tomaitių" sultys, nevien tik apsaugoja nuo apšašimo, bet lyginai veikia prieš **neuritis** ("neur" lotyniškai reiškia nervai, o "itis" — užsidegimą. "Neuritis" reiškia nervų užsidegimą).

Kuomet balandžiai būna maitinami perilgai vienodu maistu, kuris neturi savy tinkančių maisto ypatybių, jie įgyja neuritis, iš ko seka paralyžius.

Žmonės skundžiasi neuritis skausmais bei liga panašia į minėtų balandžių, kuri yra žinoma, kaipo **beri-beri.** Bandymai pertikrino, kad "tomaitių" sultys (skystimas) prašalina nervų ligą.

"Tomaitės" turi būt šviežios, jaunos, nesugedę. Verdant reikia nepervirinti. Perilgai laikant ant ugnies, "tomaitės" nustoja čia apkalbamas ypatybes. Bet, tinkančiai jos išvirintos ir supilstytos į kenus, gali per metus būt naudingos maitinimui vaikų ir suaugusių nuo apšašimo ir nervų ligos.

Įsidėmėkite, kad "tomaitės" kenuose turi būt jaunos, sultingos, o ne pernokę, sudaužytos. Virinti reikia trumpai, bet augštoj temperaturoj.

Nuo apšašimo gydytojai pataria jaunuoliams, tarpe 10 ir 20 metų senumo, paimti paprastų mielių bandutę. Mielės yra ne kas daugiau, kaip augmenys. Mielių galima gauti duonkepyklose. Mieles galima įmaišyti duonoj, sriuboj ar bent kokiame valgyj. Daugelis valgo mieles del vidurių paliuosavimo.

Vidurių užkietėjimas nebūt taip svietui žinomas, jei vietoj mėsos ir visokių riebalų būtų priimta maitintis daržovėmis. Mėsa ir riebalai naudingi su proporcija. Daržovės palengvina užkietėjusius vidurius.

Maistas turi būt įvairus, susidedantis iš pieno, vaisių, mėsos ir daržovių.

Vienokis maistas — betvarkė viduriuos.

ZIGZAGAI

Kažin kada pono Liutkaus "literaturos draugystė" išleis knygą? Juk nariai laukia literaturos.

* * *

Aš vis tėmiju, kada viešai su darbais pasirodys ponai Hermanai-Purviai? Ar tik jie nelaukia, kada smalavirinė jų sąjunga sugrįžš nuo vakacijų?

* * *

"Naujienų" bendrovė padarė kontraktą su redaktorium Grigaičiu, bet ji būtų protingiau pasielgus panašiai pasielgdama ir su Jomantu. Dabar Jomantas gali visiems parodyti, kurioje pusėje randasi platesnės durys.

* * *

Aš patarčiau smalavirių sąjungai surengti maršrutą ir pakviesti Grigaitį, kuris sukalbėtų "amžiną atilsį" už II Internacionalo dūšelę.

* * *

Rezignavus dabartiniam "Darbo" redaktoriui, tuojaus A. C. W. of A. unijos viršininkų kišenėse atsirado vizitinių kortelių — Margerio-Šeštoko, Lalio, Strazdo ir kitų smalavirių štabo lyderių. Sakoma, kad tas korteles atsiuntę stebūklingais keliais.

* * *

Patarlė sako: pigią mėsą visuomet šuo ėda. Dabar leidėjas žurnalo "Meilė ir Šeimyna" garsina, kad savo žurnalą dykai duodąs. Nejaugi ir tas žurnalas lygus šunų maistui?

* * *

Klerikalų spauda džiaugiasi lenkų laimėjimais. Kažin, ar ji ir tada džiaugsis, kaip lenkai sugrįžš į Vilnių?

Trio.

KNYGOS Į LIETUVĄ

Pastaruoju laiku, kaip matosi iš pranešimų, darbininkai visur juda-bruzda kaslink siuntimo knygų Lietuvon.

Kadangi tame darbe matosi kebluмas, tad, del geresnio aiškumo, reikėtų gerai apsvarstyti tą prakilnų darbą, idant jis neštų gausias pasekmes, idant mūsų triuso vaisiai neitų veltui.

L.D.L.D. kuopos siuntė sumanymus centrui, kad būtų siunčiamos knygos Lietuvon. Jos, be abejonės, gerai manė. Dabar matome, jog L.D.L.D. I apskritys rūpinasi siuntimu knygų. L.D.L.D. III apskritys nuo savęs irgi paskyrė komisiją tam pačiam tikslui.

Pavieniai žmonės taipgi siuntinės knygas be jokio komiteto tarpininkavimo. Knygos, tartum debesys prieš audrą, eis mūsų Lietuvon. Baisu, kad tie debesys nepultų tiesiog vandenin... Abejotina, ar turės laimę bent dalis tų siuntinių pasiekti sauszemį. Faktai yra, kad alkanų sušelpime siuntiniai buvo naikinami ir maža dalis jų pasiekė savo tikslą. Kitur siuntinius atidarinėjo ir labai mažai atidavė žmonėms.

Knygos bus siunčiamos per paštą ir apdraustam siuntinyje, bet kas gvarantuos, kad jąsias cenzūra praleis? Suprantama, gaujos parazitų nedaleis, kad būtų valia ten naudotis darbininkiškomis knygomis, kurios neša apšvietą, kurios gvildena komunizmą ir priežastis nelaimių bei skurdo.

Už vis svarbiausia priežastis tai ta, kad mes mažai turime knygų, kurios būtų taikomos Lietuvos liaudžiai. Būtų gerai, kad galėtume specialiai išleisti kelias brošiurėles.

Organizacijoms reikėtų gerai apsvarstyti tas darbas.

M. J. Vaitiekus.

KORESPONDENCIJOS

GRIGO BITĖS—VELNIOP

CHICAGO, ILL.— Menševikai gelbsti dabartinei Lietuvos valdžiai su vyčiais ir įvairiais gaivalais, kad tik daugiau pagelbėjus Lietuvos reakcionieriams nuslopinti atbundančius darbininkus. Savaitė atgal viena iš didžiausių L.S.S. kp., tai yra Harvey Ill., 228 kp. įteikė ponui Vileišiui 725 dolerius. Tur-būt ir Grigas pasakys "bravo draugai". Daugiausia pasidarbavo šie "socialistai": S. Venckus ir J. Izbickas. Pirmasis buvo S. V. kariuomenėj ir sugrįžęs iš Francijos dirba išsijuosęs. Pastarasis (J. I.) dalyvavo L.S.S. suvažiavime. Harvey miestelis yra nedidelis, bet randasi kelios draugystės, su kuriomis pasisekė LSS. 228 kp. susivienyti. Pasidarbavus tiem dviem "socialistams", pasisekė suorganizuoti kokį tai "lietuvišką raudonąjį kryžių", kur įsiskverbę į komitetą minėti "socialistai" ir vaikščiodami po lietuvius surinko virš 700 dol. ir įteikė "gerbiamam" Vileišiui, o p. V. prižadėjo nuvežt į Lietuvą. Mat p. V. su savo sėbrais apskuto tauto-klerus, kadangi pastarieji susiprato ir nebegali taip lengvai prisiartinti prie jų, tai dabar tauto-klerų vietas užėmė "socialistai" ir remia visais būdais.

Truputį apie p. Vileišį. Šitam ponui turbūt nekaip einasi. Kada pirma kartą atsilankė į Chicagą, tai visur garsino jo pavardę, nes ir p. Grigaitis parašė kelias špaltas "Naujienose" apie p. V. biografiją, iškeldamas jį į erdves nuo klaulių ganymo iki atvažiavimui Amerikon. Bet kada p. V. atvažiavo pora savaičių atgal į Chicagą tai vietoj skelbt save, susitaręs su kunigais paskelbė, kad Lietuvos prezidentas Smetona atvažiuos. P. Vileišis manė apgausiąs Chicagos publiką, bet pats save apgavo. Kadangi buvo paskelbta, kad Smetona atvažiuos, tai tuli apuokai manė pasitikti, o kur daugiau susipratę, keikė jį, vadindami žmogmušiu. Mat daug Amerikoj gyvenantys lietuviai gavo laiškus iš tėvynės, kuriuose pranešė apie nužudymą jų brolių ir seserų. Vargiai ir Smetona būtų ką laimėjęs. Atvažiavus Vileišiui su jo sėbrais, pradėjo leist paskalas, kad Smetona atvažiavo ir vakare prisodinę muzikantų vežimą su iškaba "Mūsų Vilnius", važinėjo gatvėmis griežda mi tautiškas melodijas, kad geriaus suvyliojus žmones. Mat šv. Jurgio klebonas su p. V. manė pasišienauti gerai. Ant skelbiamo laiko žmonių prisirinko pusėtinai į šv. Jurgio svetainę. Mat visi norėjo pamatyti garsųjį Smetoną. Kada pranešė, kad Sm. neatvažiavo, o Vileišis su žadeikiu atvažiavo, tai publika pradėjo murmėti, kad juos apgavo. Vėliaus V. išėjęs ant pagrindų, pradėjo aiškinti, kaip Lietuvos kariuomenė, dainuodama "Liet. Tėvynė mūsų", atėmė iš Lenkų Gardiną ir Vilnių. Užgirdę V. kvailą pasaką, visi žmonės ėmė juoktis, sakydami, kad meluoja, tai meluoja. Mat prieš p. V. atvažiavimą ir "Draugas" buvo parašęs, kad bolševikai atėmė Gardiną su Vilnium iš lenkų ir atidavė lietuviams, už ką "D." gyrė bolševikus. P. Vileišis apsiriko, manydamas, kad tauto-klerai nei "D." neskaito. Jie skaito ir kartu pradeda protaut ir jeigu p. V. dar kartą atsilankys į Chicagą su savo žioplomis pasakomis, nėra mažiausios abejonės, kad žmonės rems švilpt kaipo ant negeistino svečio, nors biskį paragavo ir šį kartą už savo nesąmoningas pasakas.

Mažai kas pirko bonus, apart kelių apjakėlių, kurie nei "Draugas" neskaito. Vileišis melavo neskaitęs "D.", o kiti žiopliai pirko L. bonus neskaitę "Draugo".

Kaip ten nebūtų, bet Vileišis vis gauna pasekėjų, jei ne iš vyčių, tai iš "socialistų". "Naujienų" visas štabas remia Vileišį su jo sėbrais. Tur-būt Vileišis yra ilgiau sėdėjęs universitete, negu Grigaitis, nes G. atiduoda pagarbą Vileišiui ir studijuoja jo teoriją.

Kadangi Grigui atsibodo Kautskio veikalai apie pražutį bolševikų, dabar jis pradeda studijuoti Vileišio skelbiamą durnologiją apie Lietuvos kareivių didvyriškumą. Kaip ten nebūtų, Grigas pusėtinai progresuoja, nes neseniai pradėjo studijuoti, o jau skelbia, kad Lietuvos kareiviai jau baigia pilt bolševikams kailį. Girdi, nespėjo bolševikai prisiartinti prie Lietuvos, kaip juos lietuviški kareiviai "sulupa". Turbūt Grigas nori įsipiršt į generolus ir parodyt savo didvyriškumą.

P. Krapas.

MŪSŲ NAUJIENOS.

MINDEN, W. VA.— Šis kampelis yra New River anglies kasyklų kompanijos savastis. Lietuvių randasi pusėtinas būrelis ir iki šiol nebuvo jokių nesutikimų, visi gyvena vienybėj.

Čia yra U. M. W. of A. Unijos skyrius. Taipgi randasi S. L.A. 146 kuopa ir A.P.L.A. 19 kuopa. Tos dvi kuopi pusėtinai darbuojasi ir rūpinasi organizacijos ir darbininkų gerove. Turiu paminėti, kad čia yra neseniai susitvėrusi 251 S. L.R.K.A. kuopa, kuri susideda iš vienuolikos bažnytinių tarnų, špitolninkų.

21 d. rugp. jie turėjo pasilinksminimo vakarą. Iš sykio špitolninkai pardavinėjo "minkštus" gėrimus ir saldainius. Muzikantai be nustojimo griežė tautišką klumpakojį, o jie šoko. Išrodė, kad viskas bus gerai. Bet atėjus vėlesniam laikui, pasirodė kitaip: špitolninkai taip prisiragavo uždrausto skystimėlio, kad tuojaus pradėjo atakuot vieni kitus, vartodami akmenines "granatas". Negana to, kad jie patys nukentėjo nuo akmeninių "granatų", bet nukentėjo ir tas tuščias štorelis, kuriame laikė savo "pasilinksminimo" vakarą.

Ten buvęs.

TAMSUOLIAI.

NORWOOD, MASS.— 1919 m., 1 d. gegužės, aš buvau suareštuotas už apvaikščiojimą viso pasaulio proletariato šventės. Mane pasmerkė 6 mėnesiams kalėjiman. Baudė tarsi kriminalistą. 12 d. kovo, 1920 m., ėjau kalėjimąn, o 10 rugp. sugrįžau. Porai mėnesių likau policijos priežiūrai.

Sugrįžęs iš kalėjimo, porą dienų pasilsėjęs, nuėjau "savo" senon dirbtuvėn prašyti darbo. Superintendentas ir bosas priėmė. Bet aš prašiau, kad leistų dar nors savaitei laiko pasilsėti. Jie sutiko.

Tačiau, kuomet apie tai sužinojo trys tamsųs darbininkai (du francūzai ir vienas švedas), dirbanti po tuom pačiu bosu, jie užprotestavo. Pasakė, jei bosas priims mane dirbti, jie mesią savo darbus.

Aš nuėjęs pas tuos nesusiprątusius darbininkus ir paklausiau, už ką jie ant manęs pyksta. Jie sakėsi, kad nepykstą, bet nenorį dirbti su manim delei to, kad aš kalėjime buvau...

Jie neklausia, už ką aš buvau tame kalėjime, del kieno reikalų, bet priešinasi. Tai yra tamsiausi gaivalai pasauly.

J. Markevičius.

L. S. J. L. 6-tos KP. VEIKIMAS.

DETROIT, MICH.— 11 d. rugpjūčio įvyko mėnesinis susirinkimas, kuriame buvo plačiai apkalbėta L.S.J.L. visų kuopų suvienijimo į federaciją klausimas. Tuom tikslu perleistas įnešimas, kad L.S.J.L. Pild. Kom. sušauktų visų L.S.J.L. kuopų susivažiavimą nevėliau, kai iki 31 d. spalio, 1920. (Tas įnešimas pasiųsta L.S.J.L. sekretoriui vertėjuj). Nutarta aukuoti $15.00 į "Laisvės" Popieros Fondą. Duotas sumanymas, kad paaukuoti Lietuvos ir Baltrusijos Komunistų Partijos Kalinių Šelpimo Fondui. Paaukuota $50.00. Susirinkime įstojo į 6-tą kuopą 3 nauji nariai. Kuopa turi 34 narius gerame stovyje ir virš $300.00 pinigų išde. Tvarka, kaip pačioje kuopoje, taip ir susirinkimuose yra pavyzdinga. Nariai pilni energijos ir visi sutikime veikia.

Pasekmės surengto išvažiavimo 15 d. rugp. ant Palmer parko. Išvažiavimas rengtas su programu. Programas susidėjo sekančiai: pirmas kalbėtojas aiškino klesų kovą. Antras kalbėtojas kalbėjo apie Lietuvos padėtį ir Lietuvos darbininkus. Trečias kalbėtojas kalbėjo apie Rusiją ir pasaulinį imperializmą.

Padarius pertrauką, rinkta aukos Liet. ir Baltrus. Kom. Surinkta $64.61. Iš kuopos išdo aukuota $50.00. Viso pasiųsta $114.61. Kalbėtojai publiką užganėdino. Paskui buvo virvės traukimas ir kitokie dalykai. Pats išvažiavimas buvo pilnas gyvumo ir pasekmingas. Publikos dalyvavo apie 500 ir visi linksmais veidais. Sulaukus vakaro, besiskirstant, viens kitą kvietė ir ant sekančio nedėldienio, 22 d. rugp. atsilankyti. Prieš apleisiant Parką "Ateities" Choras sudainavo kelias dainas ir tuomi viskas baigės.

Sulaukus 22 d. rugp. irgi buvo išvažiavimas su programu. Buvo prakalbų ir kitokių pamarginimų. Atsižymėjusiems kame buvo skiriamos dovanos knygomis ir saldainiais. Tačiaus 22 d. išvažiavimas buvo silpnesniu. Mat, mūsų vietinės šeimynos veikliausi nariai ant tos dienos nutarė važiuoti ant netolimos ūkės tikslu, kad nuošaliau, niekam netrukdant, pasekmingiau išrišti bėgančius parapijos klausimus. Bet visgi publikos atsilankė nemažai ir visa likos užganėdinta. Tas viskas liūdija, kad L.S.J.L. 6 kp. Detroito progresyvė visuomenė užjaučia ir 6 kp. augs įtekmę tarp susipratusių darbininkų, galės dar daugiau ir pasekmingiau darbuotis. Tiktai, draugai lygiečiai ir lygietės, prie darbo!

V. J. Mileris.

PRANEŠIMAS PITTSBURGO IR APIELINKĖS DRAUGAMS.

Draugai! Tuli Suvienytų Angliakasių 1230 lokalo viršininkai ,turėdami ant manęs piktumą, pradėjo leisti paskalas, būk aš už nedirbimą įskundęs bosui darbininkus, ir iš tos priežasties tapęs išvytas iš minėto lokalo.

Žinoma, nematyčiau reikalo aiškintis prieš darbininkišką visuomenę, jeigu nebūčiau L.D. L.D. IV Apskri. tarnu-organizatorium. Bet dabar esu priverstas tą padaryt, nes kaip draugai man apie tai pasakojo, tai pasirodo, kad tos paskalos paleistos visoje Pittsburgho apielinkėje. Ir, žinoma, kad taip dalykams stovint, nėra mažiausios abejonės, kad tuli draugai nepradėtų abejoti apie mano ypatą. Todel noroms-nenoroms, nors ir gaila laikraštyje vietos, privalau pareikšti, kaip ištikrųjų dalykai buvo.

Bosas mane nusivedė prie tulo darbo ir pasakė, kad šis darbas turi būt atliktas taip greit, kaip galima. Aš truputį padirbėjęs, pasisteliavau geresnius įrankius ir kviečiau tulą slavą pagelbėti dirbti. O tą dariau su boso pasitarimu. Jam atsisakius klausytį, dirbau vienas. Išėjus vakare iš kasyklų, jis užklausė apie viršminėtą darbą. Aš atsakiau, kad ta ir ta ypata atsisakė pagelbėti, todel darbas paliko be pageidaujamų pasekmių. Tai ir visas "skundas".

Skundas įvyko apie trimis savaitėmis pirmiau, prieš mano apleidimą kasyklų ir delei tulų priežasčių lokalo viršininkams mainant susirinkimo dienas, negalėjau ypatiškai dalyvauti susirinkime, o sekantį susirinkimą jau buvau apleidęs kasyklas (apleidžiau todel, kad sveikatos žvilgsniu pasitaikė geresnis darbas), tai viena; o antra, maniau, kad dalykas mažos vertės, todel nekreipiau didelės atydos į tai. O kaip pasielgta su manim, ar "išvijo" ar kaip kitaip, tai nei po šiai dienai nežinau.

Ypatiškumai — viso to priežastis.

1919 metų pabaigoje, kada streikavome, kapitalistų klapčiukai įvairiais suklastuotais būdais, stengėsi sugrąžinti darbininkus prie darbo. Tam prigelbėjo ir tuli 1230 lokalo viršininkai. Kada susirinkime viešai pareiškiau, tai ant tiek įsiuto, kad ir po šiai dienai nesikalbame.

Todel jieškota įvairių priemonių, kad kaip norint tarpe darbininkų sujuodinus mano vardą.

Draugai ir draugės! Aš stoviu ir stovėsiu už darbininkų klesos principus; kovoju ir kovosiu prieš kiekvieną darbininkų klesos išnaudojimą; smerkiu ir smerksiu kiekvieną klaidingą taktiką darbininkų klesos išsiliuosavimui, bet jeigu ir padarau klaidą, tai tik todel, kad neturiu ganėtinai supratimo, ir jeigu draugai pastebės, tai apsiimsiu ant savęs ir su mielu noru sutiksiu atitaisyti.

Draugiškai,

A. T. Adomaitis,
L.D.L.D. IV Apskr. Org.

NAUJAS STREIKAS; SIUVĖJŲ VARGAI.

BALTIMORE, MD.— A. C. W. of A. 218 lietuvių skyrius laikytame susirinkime 25 d. rugp., 1920, užtvirtino streiką vienos korporatyvės, V. Vaškevičiaus, dirbtuvės, kuri randasi ant W. Baltimore ir Papilston gatvių kampo.

Minėtos dirbtuvės korporacijoj priguli 5 ypatos ir joje dirba 12 darbininkų. Kuomet buvo pilnai darbo, jie gaudė darbininkus ir mokėjo algas, kokių reikalavo darbininkai. Dabartiniu laiku, sumažėjus darbams, numušė algas darbininkams veik ant pusės. Iš tos priežasties darbininkai buvo priversti sustreikuoti. Maž-daug galima parodyt, kokią mokestį siūlina: tik 8c., kuomet kitur moka 13—16c. Savaitiniams kitur moka $46.00, o dabar jie siūlo $30.00. Taip ir su kitais karbininkais tas pats.

Iš viso sustreikavo 11 darbininkų. Viena mergina liko skebaut. Negražu! Tas dar pirmų kartų įvyksta tarpe Baltimorės lietuvių! visoms merginoms.

Lietuvių siuvėjų tarė įnešt sum Kom., kad general išduotų bedarbių mokėjimui mėnes Dabartiniu laiku vėjų randasi be sunku yra užsi nes duokles.

Pirmiau lietuvių skyriuje buvo narių 1,700. Dabar tur-būt randasi tik apie 1,400. Žmonės negali pakęsti bedarbės, tad dauguma ir mano apleist siuvėjų amatą iki prasidės siuvimo darbai.

S. F. Klišis.

IŠ S. L. D. I APSKR. KONFERENCIJOS.

CHICAGO, ILL.— S. L. D. I Apskričio chorų delegatų konferencija įvyko 21 d. rugpjūčio, 1920. Iš aštuonių chorų buvo po tris delegatus. Iš jų raportų pasirodė, kad chorai gyvuoja gerai ir juo tolyn, vis geryn eina. S. L. D. I-mo Apskričio chorai yra dvejopos rūšies: vieni mišrųs, o kiti vienų vyrų. Buvo nutarta, kad chorų dainininkai būtų registruojami, kad žinojus, kurie lankosi pamokose ir kurie ne. Mat, kada reikia dainuoti, tad tie dainininkai, kurie nesilanko ant repeticijų, neturėtų teisės ir dainuoti, nes jie užkenkia tiem, kurie ir moka dainuoti. Ir buvo nutarta, kad būtų laikomos repeticijos vieną kartą ant mėnesio. Mišraus susivienijimo S. choro, kad būtų laikomos pėtnyčiomis, žieminėj dalyj miesto, o vyrų chorų nedėlioj iš ryto, pietinėj daly miesto. Nominuota paimti "Laisvę" už organą S. L. D. I-mo Apskričio choram. Taipgi nutarta paaukuoti penkedešimts dolerių del Pol. Kalinių Aps. Fondo.

Spaudos Komisija:
K. Verbickas,
J. Pilotas.

Prasideda Veikimas

DETROIT, MICH., L.D.L.D. 52-ra KUOPA ATIDARO RUDENS SEZONĄ

19 d. Rugsėjo-Sept., 1920

RENGIA PUIKŲ

KONCERTA

KURIAMĖ DALYVAUJA IR JONAS BUTĖNAS.

Tikėdamiesi tūkstantinės publikos, paėmėm

House of the Masses Svetaine
619 Gratiot Avenue, Detroit, Mich.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Per visą vasarą nebuvo girdėti jokios dainos, nes lietuvių choras "šalt] pagavo" ir tik dabar pasveikęs pradėjo mokintis.

Detroitiečiai girdėjo dainuojant Rimkų, Petrauską, Sodeiką, Pocienę ir Butėną. Pastarasis jau du kartu čia dainavo ir yra gavęs geriausio dainininko vardą.

Šiuomi kartu Jonas Butėnas tikrai sumuš rekordą ir atsižymės su dainomis, kurių viršminėti dainininkai niekad neįstengę sudainuoti. Štai dainos, kurias jis dainuos: Itališkai—Prologue, Pagliacci, R. Leoncavallo, Ramienta iš Faust; Angliškai: Now my dreams, Though Love be Blind; Rusiškai: "Liubov" ir "Utios"; Petrausko — "Kalvis", "Rusija Brangi" ir t. t. Tai turės būti nepaprastas koncertas, o kur kiti solistai ir chorai; tarpe jų pirmą kartą griežė smuika J. Anskaitis.

L. K.

J. Butėnas.

Pirkite Šią Įdomią Knygą Dabar, Tai Gausite Dar ir Dovanų!

108

Šią knygą būtinai reikia turėti kiekvienam žmogui, vedusiam ar nevedusiam.

Toje knygoje yra daugybė aiškių ir teisingų žinių apie lytiškąjį gyvenimą, apie lyties ligas ir kaip jų išsisaugoti; apie saužagystę, prostituciją ir kitus dalykus, kurie rišasi su lytimi ir laimingu žmogaus gyvenimu. Plačiai aprašoma medė, susituokimas, apsivedimas, gyvenimas poroje ir pamokinima, kaip aiškinti vaikams lyties apsireiškimus. Parašė žinomo lyties ligų gydytojo D-ro W. J. Robinsono.

Knyga su paveikslais ir daryta. KAINA $2.00.

Siųskite tą knygą į Lietuvą giminėms ir draugams, nes jiems nėra kur tokių knygų gauti, o jos ten labai reikalingos.

Pinigus siųskite money orderiu arba popieriniais šiuo resu:

J. BARKUS Box 129, General P. O. NEW YORK, N. Y.

DOVANOS. Visiems, kurie nuspirks knygą **"Patarimai vyrams Apie Lyties Dalykus"** iki rugsėjo pabaigos, pridės dovanai įvairių knygelių vertės 25c. **Tuos priedus duos tik per rugsėjo mėnesį, todel pasiskubinkite.**

KURSAS NUP

Tai geriausia daba
gus į Lie
Pasai grįžimui L
vakortės, pasitikin
dėjimas ant laivo.
visokių dokumentų
pridėkit 2c. stamp
Pinigus siųskite
Orderį.
P. MIKOLA
53 Hudson Ave., B

ETINĖS ŽINIOS.

Kavaliauskas sukirto tautininkus debatuose.

oklyno S.L.A. 83-čioji , kurioje priklauso daugy- utininkų, norėdama duoti nariam aiškesnį supratimą Lietuvą, nusprendė su- debatus, temoj, kokia val- ukamesnė Lietuvai: tarybų valdžia ar buržuazinis tarizmas. Debatuosna Kavaliauskas (gynė ta- džią), o tautininkas — stojo už buržuazi- mentarizmą (kokis dar- Lietuvoje).

tai įvyko pereitos pėtny- kare Liet. Kliubo salėje. iausiai kalbėjo penkioli- tų Kripaitis. Jis buvo ęs (iš visko buvo gali- rasti, kad ne jis pats tą iises; nurodė, jog toji vo parašyta p. Širvy- ką puslapių rašto valdžią. Visi ne- kokius padarė pir- oji (t. y. buvusioji yba ir A. Smeto- bė) Lietuvos vy- ebuvo paminėti. su Vokietijos kai- a nebuvo minima, uvo pasakyta nei si su kunigaikščiu nk Lietuvos pada- chija. P. Krapai- , "aiškino" ir vis vo suprasti, ką pa- ori.

bos stojasi I. Kava- šis ir-gi kalba pen- tų. Pirmiausiai is savo oponento pats ruožais per- kūrimosi tosios os vyriausybės. politiką, kuri kuojama vardu ne- priklausomybės Lietuvai. I. Ka- uliauskas pradeda peikti da- bartiniosios Lietuvos vyriausy- bės darbus. Parodo, kad tasai steigiamasis Seimas nei už su- buvusį dvylekį nepadarė gero Lietuvos žmonėms. Atpenč, jis vedė karo stovį Lietuvon, pa- vergė darbininkus tos šalies.

—Parodykite man tą šalį, ku- riai būtų gero padaręs steigia- masis seimas!— sako I. Kava- liauskas.— Oponentas tvirtino, kad Lietuvoje žydai laisvė, kad visi žmonės patenkinti šia vy- riausybe, tai kokiem paraliam skelbti karo stovį? Kur jūs matėt apskelbtą karo stovį ra- mumo metu? Steigiamasis sei- mas? Kas jame sėdi, ar ne stambieji žemės savininkai, ar ne advokatai, kunigai ir kitoki išnaudotojai darbo žmonių?!

Po jo Kripaitis per 10 min. laiko bandė nurodinėti, kad sei- mas susidedąs iš įvairių luomų. Tačiau, kuomet pradėjo skaity- ti seimo sąstatą, publika netvė- rė juokais, kadangi, ištikrųjų, pasirodė, jog ten nėra darbo žmonių, bet vis tituluoti žmo- nės.

Tuomet I. Kavaliauskas per dešimtį minutų laiko su- mušė galutinai savo oponen- tą, palygindamas Lietuvos val- tybės konstituciją su Tarybų Rusijos konstitucija. Pagaliau dar paskaitė ištraukas iš "Paš- tininkų Balso", nurodančias ne- tinkamumą dabartinės Lietuvos vyriausybės ir josios, kaipo to- tios, neišvengiamą puolimą.

Jau matėsi iš visko, kad klau- sytojai įsitikinę, jog Lietuvai tarybų valdžia tinkamiausia, nes po I. Kavaliausko kalbos visa salė dundėjo nuo aplodis- mentų.

Po debatorių kalbų buvo leis- ta kalbėti po penkias minutas keturiems asmenims,— dviem už vieną pusę ir dviem už kitą.

Tautininkų pusę gynė "V. L." red., p. Širvydas, ir mote- ris (pavardės nenugirdau). Už steigimą tarybų valdžios Lietu- voje kalbėjo Žilinskas ir Brie- dis.

Įdomiai kalbėjo viršminėta moteris. Jinai sako, aš esų mo- tina ir todel man rūpi, kad visi Lietuvos vaikai dirbtų sau, o ne kitiems. Kam mum darbti rusam arba kitiem svetimtau- čiam? Dirbkime patys sau. Steigkime iš lietuvių darbinin. tarybas, bet ne iš svetimtaučių (karštas plojimas).

Matyt ,toji geraširdė moteris (motina) iki šiol buvo infor- muota klaidingai. Jinai manė, kad Lietuvos darbininkai nori kviesti svetimtaučius Lietuvon steigimui tarybų. Ne, tamstė- le, mes visi to paties trokštame ir už tai kovojame, bet norime, kad mūsų šalis Lietuva prigu- lėtų patiems darbininkams, o ne buržujams, kai iki šiol yra.

Po šių kalbėtojų išrodinė- jimų buvo leidžiama balsuoti.

Balsavimo vaisiai; kad pasi- liktų dabartinė valdžios forma (t. y. buržuazinis parlamenta- rizmas) Lietuvoje, balsavo 7 (kiti sakė, aštuoni) asmenys. Už tarybų valdžios steigimą — visi kiti.

Žmonių prisirinko apie 200.

Taigi, pasirodo, kokios val- džios žmonės nori Lietuvai!

S.L.A. Narys.

Areštuoja streikininkus.

B.R.T. kompanija, prisisam- džiusi streiklaužių, policijos, papirkusi visą kapitalistinę spaudą, ant žūt-būt bando su- trempti šitą streikininkų ryžią- mąsi laimėti geresnes darbo sa- lygas, didesnį duonos kąsnį.

Pereitos savaitės pabaigoj, ji- nai paleido darban keletą gat- vekarių, skebais operuojamų. Tieji gatvekariai yra apšarvoti dratais, kad nebūtų galima streikininkams apdaužytiske- bams galvas.

Tokiu būdu keliose vietose buvo sumišimų. Pav., kuomet streikininkai bando prieiti gra- žumu prie streiklaužių ir pa- prašyti, idant jie mestų streik- laužiavę, liautųsi ardę darbinin- kuose solidarumą, tai policija griebia streikininkus, areštuoja ir veda teisman, o teisėjai pa- siunčia ūmai kalėjiman. Taip buvo padaryta jau ne vienam streikininkui.

Streikininkai sako, kapitalis- tinė spauda eina sykiu su kom- panija. Jinai net neskelbia skebais padarytų nelaimių.

Matyt, kad šie darbininkai iki šiol dar nebuvo patyrę, jog kapitalistiniai laikraščiai nege- ro velina jiems. Dabar pamatys.

Automobilis užmušė žymų muziką.

Pereitoj nedėlioj, automobi- lis, kėravojamas juoduko Al- bert Keenan, užmušė vieną iš žymiausių muzikų šioj šalyj, bū- tent Samuelį Lehman'ą. Ne- laimė įvyko ant 72-ros gat- vės ir Penktosios ave. kampo, New Yorke.

Vėlionis Lehmanas ėjo su sa- vo draugu Gillmanu Haskeliu škersai gatvę. Sakoma jiem akyse pasidarė net tamsu nuo automobilių šviesų ir tuomet automobilis, dauždamas juosna, vienam (Lehmanui) sukriušino krūtinę, o Haskelį lengviau su- žeidė. Kuomet nuvežė ligon- butin, pirmutinis neužilgo mirė.

Lehmanas buvo pasižymėjęs orchestrų konduktoris. Taipgi buvo parašęs keletą muzikalių veikalų. Daugiausiai darbavosi komiškoj muzikoj.

PRANEŠIMAI IŠ SVETUR

DETROIT, Mich.— LDLD. 52 kp. rengia koncertą 19 d. rugsėjo, 1920, House of the Masses, 619 Gratiot Ave. Pradžia 7 val. vakare. Tame koncerte dalyvauja Jonas Butėnas, Rusų choras ir lietuvių choras.

L. K.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Jono Bartaszaus, Gy- veno Edgewater, N. J. Malonus druoge, meldžiu tamstos atsišaukti.

J. Werbila,
R. D. 2, Earlville, N. Y.

Pajieškau D. K. Krisnicko. Tur- būt gyvena Reading, Pa. Malonėsite greitai atsišaukti, nes turiu svarbų reikalą.

V. Zemaitis,
304 E. Centre St.,
Mahanoy City, Pa.
(210—211)

Pajieškau T. Dovidieno, Kauno rėd., Rokiškio apskr., Pandėlio valč., Pakapių kaimo. Meldžiu jo paties arba jį žinanti atsišaukt šiuo antra- šu:

J. Šaučiunas,
2824 Poplar St., Philadelphia, Pa.
(210—211)

Pajieškau savo draugo Juozo Le- lišiaus, kaimo Naujos Utos, Mari- jampolės pav., Bobierliškio valsčiaus, Suvalkų rėd. Meldžiu atsišaukti jo paties ar kas jį žino, praneškit šiuo adresu:

Geo. Bulat,
1816 So. 13th St., Springfield, Ill.

JIEŠKOM DVIEM CHORAM MOKYTOJAUS

"LIAUDIES" CHORAS
Lawrence, Mass.
"LAISVĖS" CHORAS,
Haverill, Mass.

Abu chorai artimuose mies- teliuose.

Chorai yra jau gerai pralavinti per praeitus 3-jus metus. Pageidau- jama, kad mokytojas mokėtų smui- ka mokyti. Platesnių žinių kreipki- tės laišku.

"Liaudies" Choras,
Sta. 12, Box 434, Lawrence, Mass.
(206—211)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA grosernė, kendžių, ir cigarų krautuvė geroj vietoj. Biz- nis išdirbtas per 14 metų. Priežas- ti pardavimo negalima minėti.

W. Stanish,
52 Wallace St., Newark, N. J.
(208—214)

PARSIDUODA farma, žemės 162 akeriai, dirbamos 55 akeriai; likusi — ganyklos ir miškas. Medžiai di- deli. Parduodu su visais gyvuliais ir padarais. Budinkai geri. Kaina prieinama. Atsišaukite.

Dominykas Barbaravičius,
368 St. John St., New Haven, Conn.
(207—212)

Parsiduoda geri, velk nauji forni- čiai. Priežastis pardavimo, važiuoju į kitą miestą.

S. Čipinskas
Pirmas floras,
180 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

IŠSIRANDAVOJA forniūruimis, šviesus ir didelis ir su visais paran- kumais. Galima susitarti ir apie valgio gaminimą. Norinti gero rui- mo, atsišaukite.

A. Rogačoff,
442 Jefferson Ave., near Summer Av.
Brooklyn, N. Y.
(210—212)

Draugysčių Adresai, kurios turi "Laisvę" už Organą

A. P. L. A. DRAUGIJA.
Centro Valdyba.

Pirmininkas J. K. Mažiukna, 1434 Sheffield St., N. S. Pittsburgh, Pa. Pirm. Pagelb. J. Urbonas, 815 Middle St., N. Braddock, Pa., Sekretorius Jos. I. Alexis, 1343 Medley St., N.S. Pittsburgh, Pa. Bell Phone Cedar 5471-R; Iždininkas K. T. Warašius, 12 and So. Carson St., S. S. Pitts- burgh, Pa; Turtų kontrolieriai J. Briedis, 23 Rosemond St., McKees Rocks, Pa., F. Pikėris, 1331 Penn Ave., Pitsburgh, Pa., W. A. Midwi- kis, 604 Tarleton Ave., N. S. Pitts- burgh, Pa.

Kuopų Sekretoriai:

1 kp. K. Kairys 1406 Page St., N. S. Pittsburgh, Pa.
2 kp. P. Frankevičius, 335 Sta- dium St., Pittsburgh, Pa., Corliss Sta.
3 kp. J. S. Swipas, 11 Welder St., Carnegie, Pa.
4 kp. F. Pikėrys, 1331 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
5 kp. Petrauskas, P. O. Box 118, Cuddy, Pa.
7 kp. J. Braknis, 318 Grove St., Pittsburgh, Pa.
8 kp. W. Stažinskas, 2025 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa.
9 kp. A. Česnikas, Box 283 Arnold, Pa.
11 kp. D. Lekavičius P. O. Box 55, Courtney, Pa.
12 kp. J. Kinderis, P. O. Box 318, Ambridge, Pa.
13 kp. S. Barzdaitis, L. B. 403, Vestaburg, Pa.
14 kp. A. Lukošiunas, 731 Cherry Way, Braddock, Pa.
15 kp. J. Kavaliauskas, 806 Frank- lin Ave., Woodlawn, Pa.
16 kp. K. Kižas, P. O. Box 8 Aliquippa, Pa.
17 kp. T. Treinauskas, P. O. Box 163, East Pittsburgh, Pa.
18 kp. J. Jasiukaitis, P. O. Box [illegible], McDonald, Pa.
19 kp., F. Valaitis, Box 195, Minden, W. Va.
20 kp. L. Mancius, P. O. Box 551 Slovan, Pa.
21 kp. S. M. Leisys, P. O. Box 424 Westernport, Md.
22 kp. J. Semenas, 79 Hudson Ave. Brooklyn, N. Y.
23 kp. M. L. Balchonas, Box 41, Pierce, W. Va.

Teisybės Mylėtojų Draugystė, Moline, Ill. Valdybos adresai:

Pirmininkas S. Janulis, 1849 — 4th St., Moline, Ill. Knygius F. Vinikaitis, 325 — 4th Ave., Moline, Ill. Vice-prez. A. Trenkus, 349—10-th St., Moline Ill. Prot. Sekretorius S. Rusteikis 1220½—7-th Ave., Moline, Ill. Iždi- ninkas K. Juška, 325 — 4th Avenue Moline, Ill. Maršalka, A. Grumoda 1708 — 9th Ave., E. Moline, Ill.

T. M. Dr-stė susirinkimus laiko pir- ma nedėldienį kiekvieno mėnesio Tur ner Hall svetainėj, 14th St., ir 6th Ave., Moline, Ill.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugys- tė, Waukegan, Ill. Pirmininkas J. Bukšas, 1111 — 8th St., Waukegan Ill., Pirmininko pagelb. St. Deikus 922—10th St., Waukegan, Ill. Užrašų Raštininkas J. Plukas 915 — 8th Street, Waukegan, Ill. Fin. Rašt. R. Rulevičia, 160-th St. N.Chicago, Ill., Kasierius M. Wa- lantikonis, 1346 So. Prescott Ave., Waukegan, Ill. Kasos Glob. J. Mačiu- lis, 910—8th St., Waukegan, Ill. ir J. Povilaitis, 1334 Sheridan Rd., Wau- kegan, Ill., Maršalai K. Navickas 1420 S. Victoria St., Waukegan, Ill ir jo pagelb. J. Vaičas, 1349 S. Lin- coln St., Waukegan, Ill.

Susirinkimai atsibūna kas trečią savaitę kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Liuosybės svetainėj, 801—8-th St., Waukegan, Ill.

Lietuvos Sunu ir Dukterų Draugystė Elizabeth, N. J. Valdybos adresai: Pirmininkas P. Poškus, 211 First St., Pirm. Pagelb. B. Budrius, 127 Bond St., Nutarimų Raštininkas V. Šeralis, 124 Bond St., Turtų Rašti- ninkas J. Drulis, 321 Bond St., Iždi- ninkas J. Jozapaitis, 266 First St. Organo Raštininkas M. Budreckis 123 Inslee Pl.; Kasos globėjai K. Ur- bonas, 126 Pine St., J. Bruzgė, 214 First St., Maršalka M. Budrius, 132 Pine St. Susirinkimai atsibūna kas trečią panedėlį po No. 265 Second St

L. D. L. D. Centro Valdyba

Pirmininkas A. Petrika, 799 E. 150-th St., apt. 32, New York, N.Y. Sekreto- rius K. Steponavičius, Box 17 Cliff side, N. J. Iždininkas H. Stankus 63 Arthur St., Montello, Mass. Visos nurodytais adresais dabartinei Centro valdybai.

Laisvės Sūnų Draugystė Mahanoy City, Pa.

Pirmininkas J. Kovas, 1227 E. Pine St., Vice-pirm. V. Žemaitis, 804 E. Centre St., Finansų Sekretorius P. Petčiulis, 1229 E. Pine St., Protoko- lų Sekret. A. Ramanauskas, 1025 E. Pine St., Jų pagelbininkas M. Sopis 10 Tenth St., Iždo trustistai: J. Grei mas, 304 W. Centre St., S. Polubins kas, 1214 E. Centre St., Maršalka W. Aliešiunas, 1100 E. Market St.

Susirinkimai atsibūna paskutinį pa nedėlį kiekvieno mėnesio, 7 val. vaka re, Juozo Margelio svetainėje, 60 N. Main St., Mahanoy City, Pa.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGYSTĖS, BAYONNE, N. J., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas V. Sledžius, 162 W. 24 St.; pirmininko pagelb. A. A. Stun- guris, 42 E. 22nd St.; Protokolų Sekretorius J. Zaleskas, 28 E. 21st St.; Finansų Sekretorius A. Traki- mienė, 247 Ave. E.; Kasierius F. Lukaitis, 73 E. 22nd St.; Kasos Glo- bėjai: J. Rutkauskas, 39 W. 15th St. J. Kalinauskas, 19 E. 19th St.; Mar- šalka S. Laurinaitis, 30 E. 21st St.

Susirinkimai atsibūna kas Šereda po pirmam kiekvieno mėnesio, 7 val vakare, F. J. Milvido svetainėje, 26 E. 21st St. Bayonne, N. J.

Dr-stės Sunų ir Dukterų Lietuvos, Melrose Park, Ill. Valdybos adresai: Pirmininkas A. Monkevičia, Box 188, Melrose Park, Ill., Pirm. pagelb. S. Poška, Box 403, Melrose Park, Ill., Nutarimų Raštininkas J. Ruzga, 282 S. 14th Ave., Maywood, Ill. Finansų Raštininkas M. Zaukevičia, Box 842, Melrose Park, Ill., Iždininkas F. Lapinskas, Box 1109, Melrose Park, Ill., Iždo Globėjai: F. Rayunce, Box 1053, Melrose Park, Ill., ir A. Podziukas Maywood, Ill. Organo už- žiūrėtojas A. Starevičia, Box 1130, Melrose Park, Ill.

Susirinkimai būna 3-čią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 1 val. po pietų, Frank ir James svetainėje.

Tėvynės Mylėtojų Draugystė, Elizabeth, N. J. viršininkų adresai: Pirmininkas S. Morkis, 255 Bond St., pirm. pagelbininkas W. Balins- kas, 216 Second St., nutarimų rašt. J. Paškevičia, 238 Clark Pl., turtų raštininkas J. Drulis, 255 Bond St., kasierius A. Balinskis, 238 Clark Pl., iždo globėjai: J. Bruzge, 214 First St., P. Misius, 109 Wall St., maršalka R. Kašeta, 129 Pine St. Org. sekr. P. Kablis, 310 Pine St.

L. Pašelpinė Draugystė Laisvė, Easton, Pa.

Prezidentas A. Biga, 1218 Chidsey St., Protokolų sekretorius J. Katinis, 1113 Ferry St., Finansų sekr. A. Vy- turis, cor. Church and 6th Sts., Ka- sierius P. Klova, 320 S. 11th St., Kasos globėjai: J. Jankauskas, 1820 Fairview St. ir S Kulaitis, 676 North- ampton St., Maršalka J. Stankus, 320 S. 11th St.,

Susirinkimai atsibūna kas pirma pėtnyčią kiekvieno mėnesio po No 1214 Northampton St., 8 val. vakare Easton, Pa.

Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugystė, Hartford, Conn.
Viršininkų adresai:

Pirmininkas A.J. Tirva, 30 Sheldor St., Pirmininko pagelb. J. Kundri- šiunas, 52 Lawrence St. Nutarimų Raštininkas V. Bagdonienė, 461 Zion St. Turtų Raštininkas V. Muraška 140 Mapel Ave. Iždininkas J. Bagdo- nas, 461 Zion St. Kasos Globėjai: Pikčelingienė, 66 John St.; B. Kniuš- tienė, 30 Bartholomew Ave.; Maršal- ka A. Žikas, 82 Sheldon St. Durų Sargas J. Martutaitis, 52 Lawrence St. Organo prižiūrėtojas M. Selio- kas, 64 Morris St.

Susirinkimai atsibūna kas 3 nedėl- dienį kiekvieno mėnesio, Cannedy svetainėj, kampas Main ir Sheldon Sts., Hartford, Conn.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA.

Salės dėl Balių, Koncertų, Ban- kietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus steičius su naujaisiais įtaisy- mais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS.

949—959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stagg.

Telephone 2851 Greenpoint.

J Levandauskas

GRABORIUS

272 Berry Street
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2320 Greenpoint

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
(išbalsamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių.

Parsamdau Automobilius ir Karie- as Veselijoms, Krikštynoms ir šia pasivažinėjimams.

Ofisai:
231 Berford Ave., Brooklyn, N. Y.
264 Frant St Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKOS NOTOS.

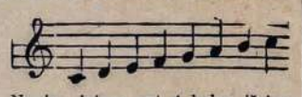

Naujos dainos ant 4 balsų išsimo- kinimui notų, 8 lekcijos be mokyto- jo visiems instrumentams ir daina- vimui. Knyga $1.50, parduodu už $1.00.

G. A. BARONAS,
6110 Utica Ave., N. E. Cleveland, O.

Telephone 7867 Main.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir numalevoja vi- sokius paveikslus įvairiausiomis spa- lvomis. Atnaujina senus ir kra- javus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą at- lieka gerai ir pi- giai. Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y

Telephone 2360 Greenpoint

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Paveikslus vestu- vių, šeimynų ir pavienių ypatų padirba tikrai ar- tistiškai; atnaujin- na senus ir at- malevoju. Kainos nepakeltos. Stu- dija atdara su- batomis ir nedėlio- mis ir šiokiomis dienomis.

MOTIEJUS KICHAS
127 Bedford Ave. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių.

Tuojaus gaukite naujausį "Laisvės" leidinį

SOCIALIZMO BĖSIVYSTYMAS IŠ MOKSLO Į VEIKIMĄ

Parašė KAROLIUS RADEKAS.

Tame veikale trumpai, bet reiškiai nušviečiamas socializmo besivystymas iš utopijos į tvirtai pamatuotą mokslą, o paskiau ir į veikimą tikram- jame gyvenime

Knygelėje peržvelgiama socializmo istorija nuo pat jo paskelbimo K. Markso dėsniuose. Nuro- doma, kaip tasai grynas Markso mokslas buvo klastuojamas įvairių pašalinių elementų, kurie aiš- kino jį taip, kaip jiems geriau patiko, iškraipyda- mi tikrąją to mokslo mintį.

Toliaus nurodoma, kaip kapitalizmo augimas ir jo kova prieš darbininkus privedė prie žlugimo visus minėtų socializmo reformuotojų įsivaizdinė- mus ir privertė darbininkų klesą nuo jų atsikra- tyti. Parodoma, ko išmokino darbininkus pasauli- nė karė ir Rusijos revoliucija; kokiu būdu tapo priartinta socialė revoliucija ir kodėl jinai Rusijo- je priėmė Tarybų valdžios formą, ir t. t.

Šią knygelę būtinai turi perskaityti kiekvienas darbininkas, kad įgyti aiškų supratimą apie vysty- mosi socializmo gyveniman.

Knygutės kaina 25c.

Gaunama "Laisvės" knygyne, 455
Grand St., Brooklyn, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo muriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir pri- einamiausia kaina, Brooklyno mieste ir vi- suose priemiesčiuose: East New York, Ja- maica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint, Flatbush, So. Brooklyne ir Cent. Brooklyne

1 fam.—nuo $1.500 iki $10,000; įmokėti ant $1,000 nuo $150 iki $200
2 fam. — $1,800 iki $10,000 — 6 fam. — $3,800 iki $18,000
3 fam. — $2,500 iki $13,000 — 8 fam. — $4,000 iki $20,000
5 fam. — $3,500 iki $15,000 — 20 fam. — $11,000 iki $80,000

Budavojame namus ir duodame morgičius ant namų.

Kas per musų prirodymą perka, nieko nemoka mums ir apru- piname teisingai.

Ant pardavimo 200 farmų su triobomis ir gyvuliais apie New Yorką, Jersey, South Island ir kitose valstijose, kur geriausios že- mės, prie girių, vandenų ir musų tautos apgyventa. Parduodame su mažu įnešimu ir lengvu išmokėjimu.

B. ZINIS REALTY CO.
BRANCH OFFICE:
420 LORIMER STREET (pagal Grand Street) BROOKLYN, N. Y.
Tel. 3929 Stagg.

Nuga-Tone

Pasekme po 20 dienu arba grąžiname jums pinigus.

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikintą Sveikatą ir Spėkas; ture- damas neaišką mintę ir nusilpnėtą kuną; pasibodis imant vaistus dėl padidinima veiklumo ir vaistus sviginan- čius, bandyk Nuga-Tone ir persitikrik kaip greitu laiku jau- nesi visai nauju žmogu! Devynes iš dešimtes visu žmognus ligu, tokiu kaip blogas apetitas, negruomulavimas vidurių, gazai ir išputimai, užkietėjimas skilves, tuštinia, anemia, kankinimai reu- matizmo, skausmai galvos, neuralgia, stokas energijos, nusilpne- jimas nervu ir negalėjimas mieguoti, paeina nuo stoka nervu pajiegos, skisto vandeniuoto kraujo ir neužtektinios cirkulacijos kraujo.

Kožna dalis kuno ir kožna jo velkme reminase ant nervu pajiegos, kurios didžiausei užlaika geram stoviuje pilvą, jaknas, inkštus ir grobus, širdes plakimo, kraujo cirkulavimo. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnetu nervu ir abelno sunaikinimo kuno. Kodėl? Todėl kad jie yra sutaisyti iš aštoniu brangiu, sveikatą duadančiu sudėtiniu vaistu, rekomenduotu ir nurodytu per garsingus Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi į Geležę ir Fosforą-maistus del Kraujo ir Nervu.

Nuga-Tone priduoda gyvybę jaknoms, pastiprin grobus teip, jog je tuštinase regulariškai. Atgaivin inkštus, išvara laukui nuodinies atmatas. Niera dauginus gazu ir suputimu, niera smir- dančio kvapo ar apvilkto liežuvio! Nuga-Tone duos Jums stebuklingą apetitą, giarą gruomulavimą, tvirtus nervus ir kietą pastiprintą miesą. Nuga-Tone sustipris kraujo ir pagerins cirkulavimo jo, priduos raudo- numo veidui ir žibumą akiems! Nuga-Tone padara tvirtus, rustus vyrus ir sveikesnes ir puikesnes moteres. Nuga-Tone netalpin savyj jokiu migdamu ar daromu paprotę vaistu. Sudėti jie yra parankiam pundelei. Yra apvilkti cukrum, priimno skonj ir vartuoti galema be jokio neparanukumo. Bandyk juos. Rekomenduosi visiems sava pretelema.

MUSU ABSOLIUTIŠKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra vienas ($1.00) dolerio už bonkute. Kožna bonkute talpina devynios dešimtys (90) piliulu, arba viema mėnesi gydymo. Galite pirkti šešes bonkutes, arba šešius menesius gydymo už penkios ($5.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienu ir jeigu ne tuoj užgamedintas pa- sekmip, sugrąžink bonkute ir pilsus, o mes umal sugrąžišime jusu pinigus. Negalite prapuldyti vieną centa. Mes imame riziką. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visose aptiekose tomis pačioms išlygomis ir tą pačia garantija.

PRISIUSK SAVA PASTELIAVIMO ANT TUO KUPONA.

National Laboratory, L. 20 —537 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gerbiamieji: Idedu čionais $..... ir meldžiu prisiusti man ....., bonkutė Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

MEILĖ — "MEILĖ IR ŠEIMYNA" — DAILĖ

Mėnraštis, kuriame telpa įdomiausi straipsniai apie MEILĘ, ŠEI- MYNĄ, DAILĘ, MOKSLĄ, ir SVEIKATĄ; ŽAVĖJANTI DAI- LĖS PAVEIKSLAI; JUOKŲ ir JUOKINGŲ PAVEIKSLŲ tiek, kiek dabar yra sausoje Amerikoje "munšaino"; JAUNŲJŲ SUSI- PAŽINIMA ir PAJIEŠKOJIMAI; TRAUKIMAS PER KRIUKĮ dar- bininkų išnaudotojų, — šitas laik- raštis dabar NAUJIEMS SKAI- TYTOJAMS DUODAMA UŽDYKĄ!!! Kaina $2.00 metams, bet kas užsirašys DABAR, tas gaus UŽ- DYKĄ, nes gaus vieną iš šitų do- vanų: (1) dvi artistiškų paveikslų sansiuvas, vertės $2.00; (2) dvi knygas: "Portugalų Minyškos Mei- liški Laiškai", "Meilė ir Dailė" ver- tės $2.00. Musų adresas: "MEILĖ ir ŠEIMYNA," 2023 Saint Paul Ave., Chicago, Ill.

MOKSLAS

JUOKAI